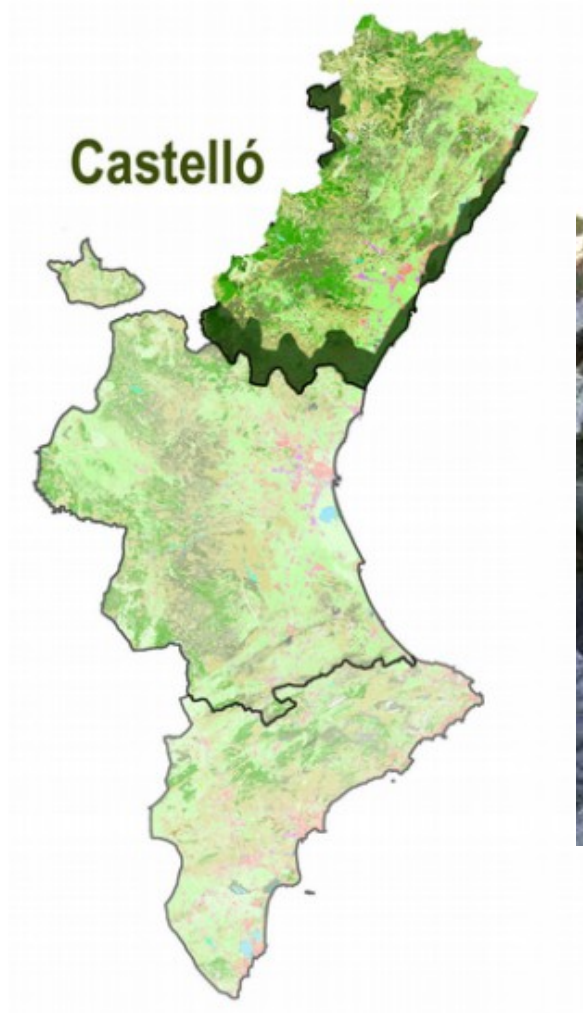

INFORME MENSUAL DE CONJUNTURA AGRÀRIA I SEGUIMENT DE SEQUERA CASTELLÓ

OCTUBRE - 2018

ESTUDIOS AGRARIOS
CASTELLÓ

ÍNDEX:

1. RESUM CLIMÀTIC I HIDROLÒGIC

- 1.1. Temperatures
- 1.2. Precipitació
- 1.3. Vent
- 1.4. Indicadors de sequera
- 1.5. Reserves hídriques
- 1.6. Necessitats aigua reg
- 1.7. Previsions climàtiques
- 1.8. Incidències climàtiques

2. SITUACIÓ DE CULTIUS I BESTIAR

Herbacs extensius
Hortalisses i tubercles
Cítrics
Fruiters
Vinya
Olivar
Pastures
Bestiar i apicultura

3. INFORMES DE DANYS I SEQUERA

- 3.1. Danys
- 3.2. Sequera

Fotos de portada:

- *Planta de col-col de cabdell al nord de Benicarló final d'octubre.*

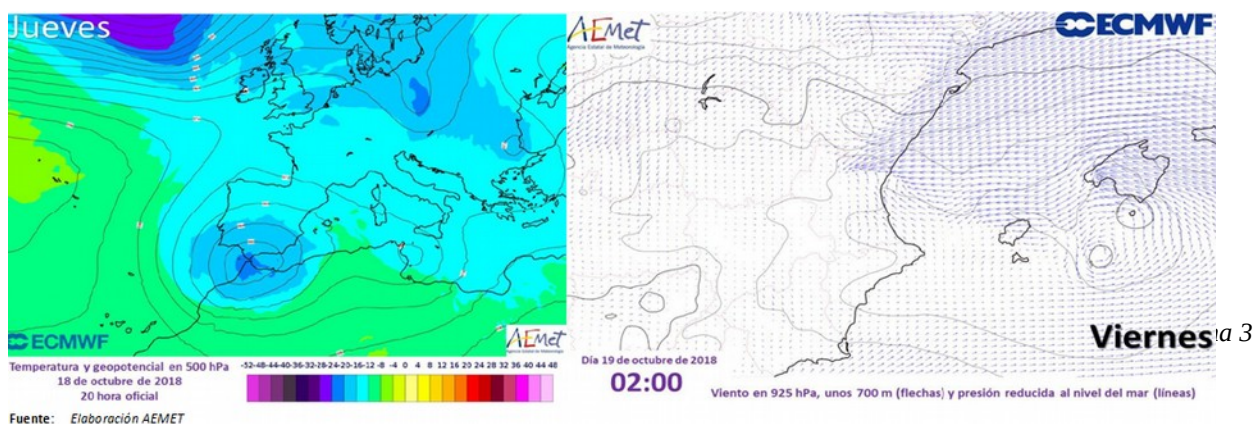
1. RESUM CLIMÀTIC I HIDROLÒGIC

El mes d'**octubre** ha sigut fred i molt humit, amb temperatures molt per davall dels valors històrics, especialment els tres últims dies del mes, amb una caiguda brusca el dia 28, especialment les mínimes, amb valors més de cinc graus inferiors als registres històrics.

RESUMEN METEOROLÓGICO MENSUAL - CASTELLÓN												OCTUBRE 2018		
PARÁMETRO		Benicarló	Burriana	R. Cabanes	Castelló Benadres	Vall d'Uixó	Nules	Onda	San Rafael del	Segorbe	Vila-real EEA	Mín	Med	Máx
PPTCIÓN	Total	341,8	222,9	238,1	152,4	253,4	182,6	223,6	275,8	212,7	210,5	152,4	231,4	341,8
	Máx día	185,5	109,0	114,7	83,2	170,2	95,0	110,2	89,2	76,6	138,4	76,6	117,2	185,5
TEMPERATURA	Mínima Mínimas	4,8	3,8	5,7	4,5	5,7	5,5	5,3	3,9	4,6	6,3	3,8	5,0	6,3
	Mínima Medias	12,2	12,6	13,4	12,6	12,8	12,4	12,7	11,6	9,9	13,4	9,9	12,4	13,4
	Media Mínimas	10,7	9,8	10,9	9,8	10,0	10,1	9,6	9,1	8,4	10,4	8,4	9,9	10,9
	Media Medias	17,2	17,4	17,9	17,2	17,4	17,3	17,1	16,1	15,4	17,9	15,4	17,1	17,9
	Media Máximas	20,7	20,8	21,2	20,8	20,6	20,5	20,6	19,8	19,5	21,3	19,5	20,6	21,3
	Máxima Medias	23,1	23,3	23,3	22,8	23,0	23,0	22,3	21,5	21,4	23,6	21,4	22,7	23,6
Máxima Máximas	28,0	28,1	28,4	28,2	27,2	27,4	27,2	26,1	27,8	28,5	26,1	27,7	28,5	
VIENTO	Media Medias	2,0	2,6	4,3	5,4	4,0	2,9	4,9	5,4	3,4	4,4	2,0	3,9	5,4
	Media Máxima	5,8	4,2	7,7	11,3	5,9	5,4	11,9	15,6	8,5	9,2	4,2	8,5	15,6
	Racha M Máximas	29,5	22,6	33,1	46,9	34,9	26,1	43,2	59,9	29,7	38,8	22,6	36,5	59,9
HR	Media Media	78,0	74,3	72,0	72,2	70,3	74,7	68,3	77,4	74,0	71,1	68,3	73,2	78,0
	Eto Total	56,2	60,6	69,4	72,3	68,2	58,4	69,9	68,7	60,6	69,4	56,2	65,4	72,3

Si alguna cosa val la pena destacar en aquest mes és el temporal de pluges dels dies 18 al 20, que va afectar especialment la zona de Vinaròs, en precipitació total (284 mm) i en intensitat (159 mm/hora), segons dades d'AEMET, així com el descens de temperatures dels últims dies a causa de l'entrada d'aire àrtic, atípic per ser primerenc, intens i prolongat entre els dies 28 i 30 del mes.

Segons AEMET “els dos elements clau que van estar presents durant el temporal de pluges van ser una baixa aïllada en nivells mitjans i alts de la troposfera que es va situar sobre el sud de la península a últimes hores del dia 18 (imatge inferior esquerra), i un roll de vent molt humit de l'est en capes baixes (imatge inferior dreta), que va ser especialment intens a la província de Castelló, i que es va convertir en el rector de l'evolució de les precipitacions, ja que el balanceig de sud a nord del roll de vent en capes baixes des del migdia del dia 18 i fins a la matinada del dia 19, i novament des de primera hora del matí del dia 19 i fins a última hora de la vesprada d'aquest mateix dia, va donar lloc a dos sistemes convectius consecutius que es van desplaçar de sud a nord i van agranar gran part del litoral de València i tota la província de Castelló”.

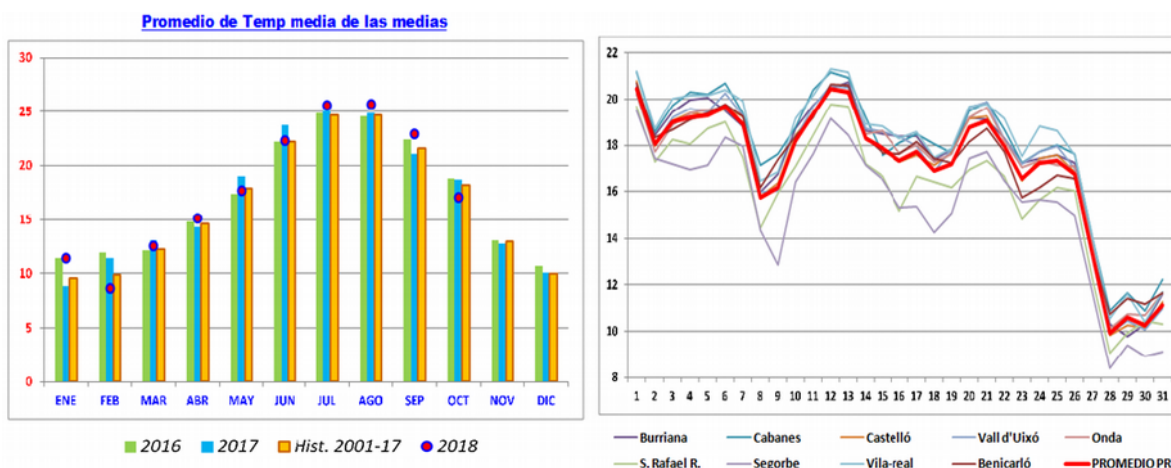
A les estacions IVIA destaca l'acumulat mensual de precipitacions de Benicarló, amb 342 mm, encara que la majoria de les estacions superaven els 200 mm. La màxima diària es va situar a Benicarló el dia 18 amb 186 mm.

Ha sigut un mes més ventós que els precedents i amb registres més elevats que els històrics del mes, i ho van ser especialment en els dies finals, en què destaquen especialment les ratxes màximes en aquest període.

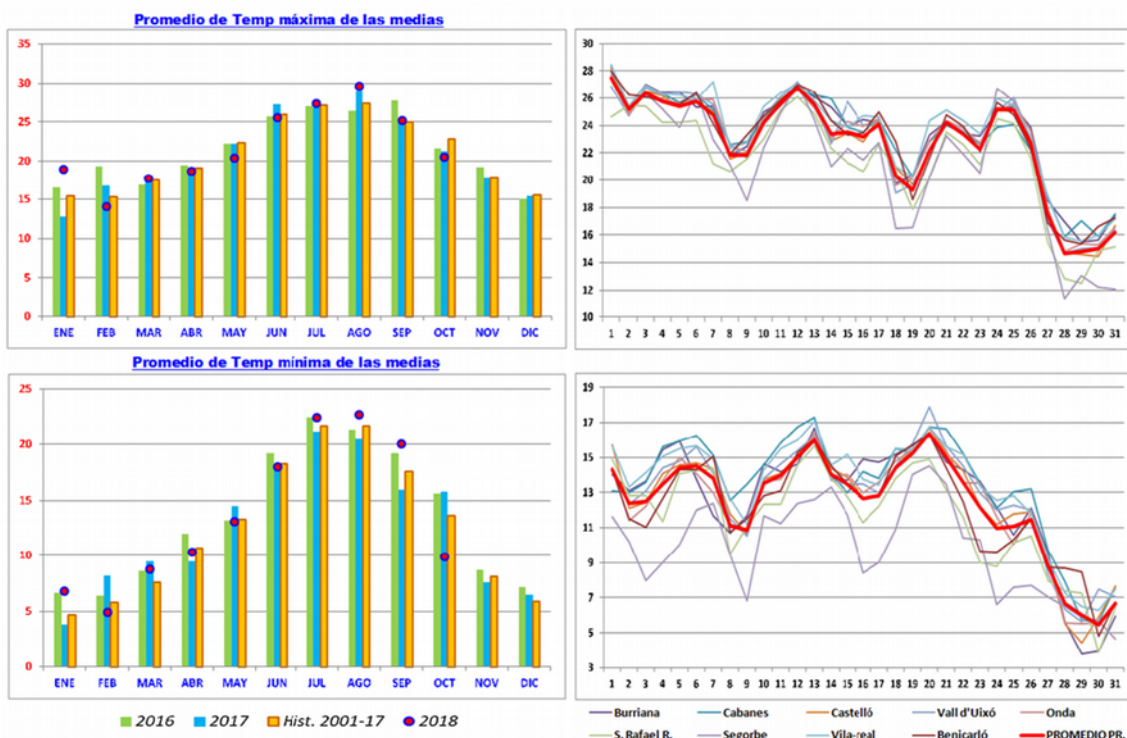
1.1. Temperatures

La temperatura mitjana de les estacions meteorològiques provincials es va situar en **17.1 °C**, valors normals per al mes, quasi sis graus menys que el mes anterior i per davall de la mitjana històrica, decreixents al llarg del mes, amb una baixada molt significativa el dia 28, a causa de l'entrada d'aire àrtic i que es va estendre als dies 29 i 30. La màxima s'ha aconseguit el dia 12 (21,3 °C Vila-real) i la mínima el dia 28 (8,4 °C Segorbe, quasi 10 °C menys que el mes anterior).

En els gràfics següents es pot observar l'evolució al llarg del mes i la posició de les mitjanes del conjunt d'estacions respecte als valors històrics.

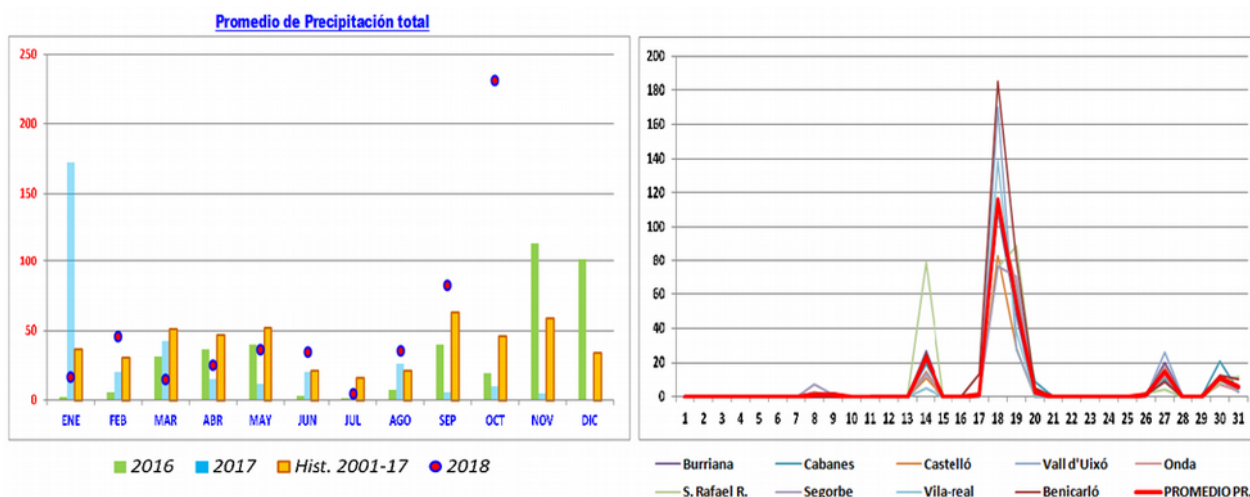

Per a les temperatures màximes i mínimes, les dues han sigut inferiors al mes anterior, i la màxima s'ha mantingut en la mitjana històrica, no així la mínima, que ha sigut més de cinc graus inferior. La mitjana de les mínimes s'ha situat en **12,4 °C**, 5,9 per davall de la corresponent al mes anterior, mentre que les màximes s'han situat en **22,7 °C**, 5,6°C per davall del mes anterior. El valor diari màxim de les màximes ha sigut de 28,5 °C, 3,3 °C inferior a setembre, que es va produir el dia 1 a l'estació de Vila-real, i el valor diari mínim de les mínimes ha sigut de 3,8 °C a Borriana el dia 29. L'estació amb més temperatura mitjana màxima mensual va ser la de Vila-real (23,6 °C) i la que ha registrat menys temperatura mitjana mínima mensual ha sigut Segorbe (9,9 °C).

1.2. Precipitació

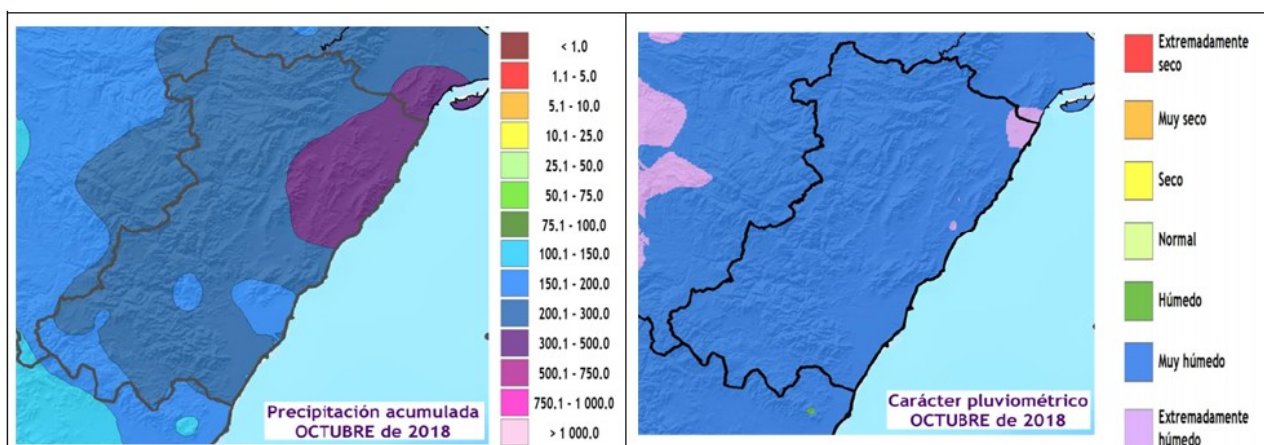
Ja s'ha destacat i descrit el temporal de pluges dels dies 18 al 20 del mes, amb els mateixos dies de pluja que el mes anterior, però amb molts registres diaris de més de 10 i de 50 mm/dia. La precipitació total mitjana del mes ha sigut de **257,1 mm**, enfront de 82,5 mm del mes anterior (el triple, que alhora ja era el doble que el precedent mes de setembre) i 46,0 de mitjana històrica (5.6 vegades més), i oscil·la la precipitació total mensual entre els 341,8 de Benicarló i els 152 mm de Castelló, la resta superava els 200 mm, amb una precipitació màxima diària entre els 185,5 mm de Benicarló i els 76,6 mm de Segorbe, concentrades en l'episodi de gota freda (DANA).

Encara que es comentarà en un apartat posterior, en general les pluges han sigut bones per als cultius, que han tancat aquests tres últims mesos el llarg període de sequera que tenia la província.

No obstant això, han sigut nombrosos els danys en infraestructures, especialment en camins a les zones de pendents, i amb danys en alguns cultius a causa d'arrossegaments o embassaments en algunes zones planes.

De la cartografia de precipitació acumulada que ha facilitat AEMET-CV comprovem que les precipitacions han estat per damunt dels 20 mm en la major part de la província, i han sigut especialment intenses a la costa nord (> 300 mm), des d'Oropesa fins a Vinaròs.

AEMET. Delegación Territorial en la Comunidad Valenciana

1.3. Vent

El mes ha sigut més ventós que els anteriors, i ha trencat la sèrie de valors decreixents des del mes de març, i també superior als valors mitjans històrics del mes. Els dies més ventosos i les ratxes més importants s'han registrat a final de mes. La velocitat mitjana s'ha situat en 3,9 km/h (3,6 de valor mitjà històric i 3,6 del mes anterior), i l'observatori més ventós (mitjana mensual) és Castelló amb 5,4 km/h i el menys és Benicarló amb 2,0 km/h, i el dia més ventós (mitjana) va ser el 29 amb 15,6 km/h a San Rafael del Río. Quant a ratxes, la mitjana ha sigut de 16,8 km/h, 1,2 menys que el mes anterior, el valor més extrem s'ha situat a San Rafael del Río amb 59,9 km/h el dia 29, i a nivell general el pitjor dia va ser el 29 amb una mitjana provincial de 36,4 km/h.

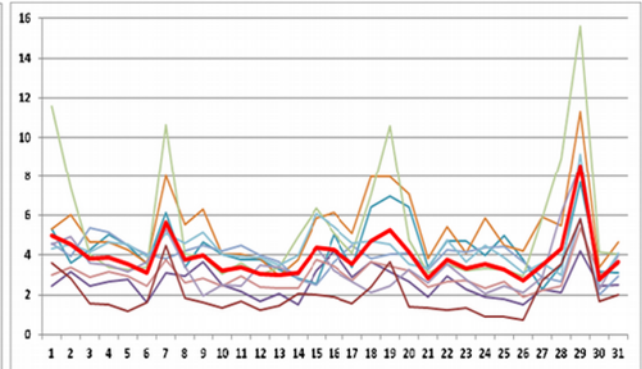
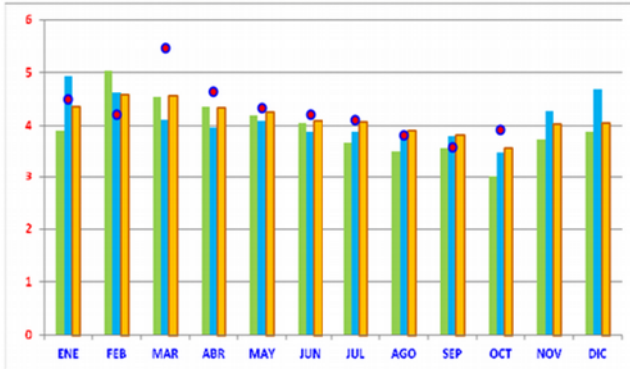

GENERALITAT VALENCIANA

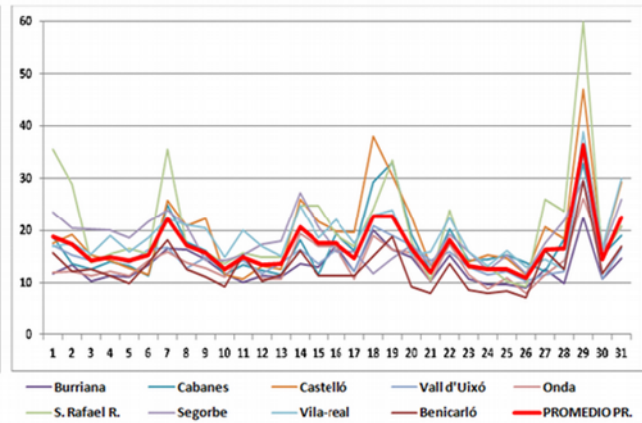
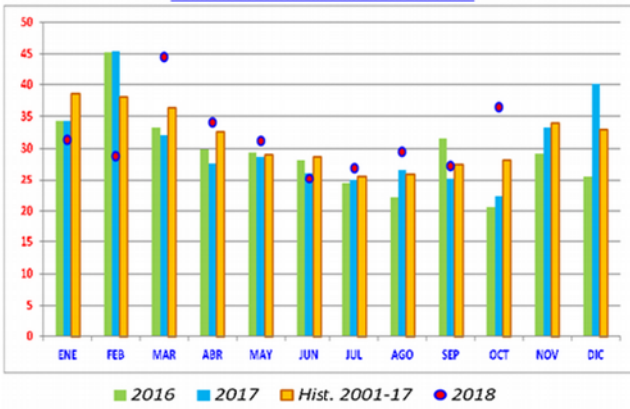
Conselleria d'Agricultura,
Medi Ambient, Canvi Climàtic
i Desenvolupament Rural

SOTSSECRETARIA

Promedio de Velocidad del viento media

Promedio de Racha máxima de las máximas

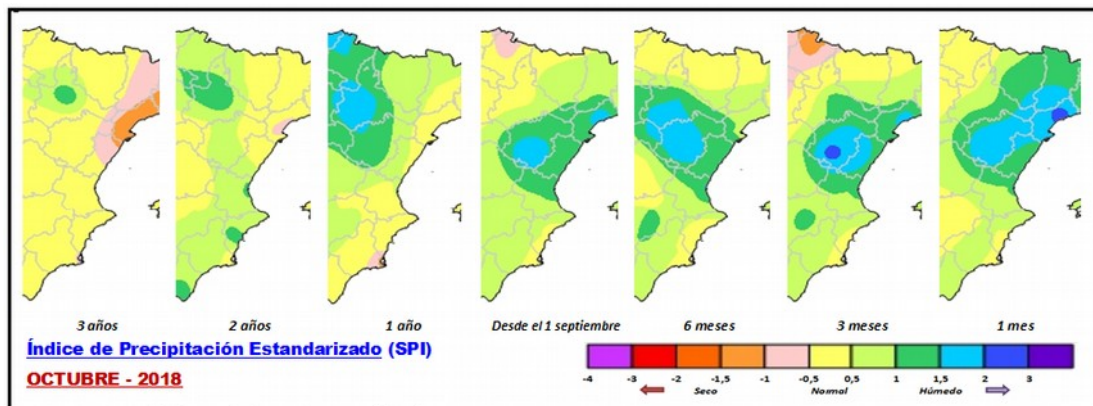

■ 2016 ■ 2017 ■ Hist. 2001-17 ● 2018

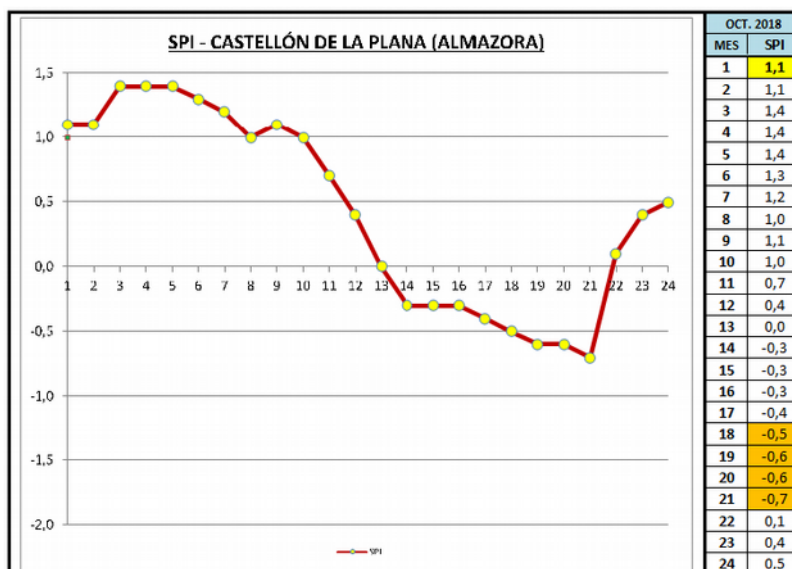
— Burriana — Cabanes — Castelló — Vall d'Uixó — Onda
— S. Rafael R. — Segorbe — Vila-real — Benicarló — PROMEDIO PR.

1.4. Indicadors de sequera

L'Índex de precipitació estandaritzat (SPI) que elabora mensualment AEMET mostra uns valors que es mantenen lluny de la situació de sequera per al curt termini, període d'1-6 mesos, que oscil·la entre +0.5 i +2.0 per a una escala d'un i sis mesos per al conjunt de la província. A partir de l'any, els valors comencen a situar-se en la normalitat, fins als dos anys amb valors (-0,5 -1,0), amb pitjors valors per als tres anys, amb valors inferiors a -0,5 a la meitat nord.

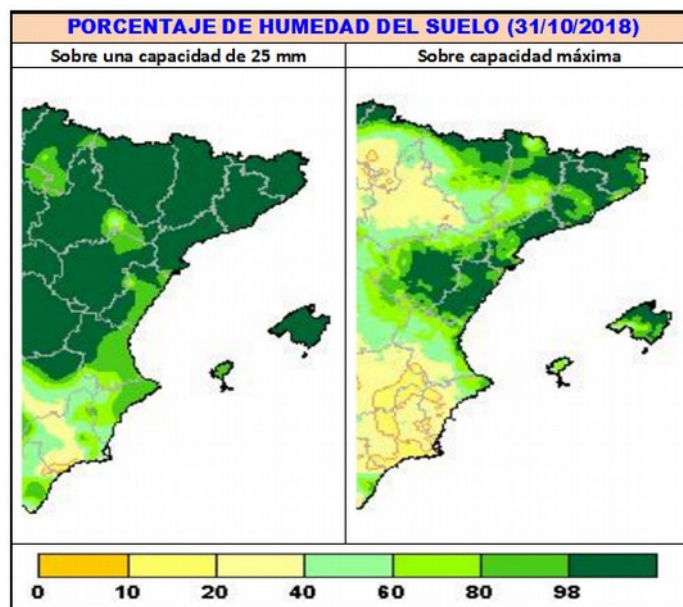

L'evolució de l'índex SPI per a un conjunt de períodes d'acumulació de la precipitació que varia d'1 mes a 24 mesos, i referit a l'estació d'Almassora es pot veure en la gràfica adjunta. El valor del mes actual és 1,1, que indica situació humida, a causa de les pluges del mes. Es mantenen com a valors més baixos els corresponents al període d'acumulació de 18-21 mesos, amb valors entre **-0,5 i -0,7**, que indiquen situació de sequera moderada, pròxim a la normalitat.

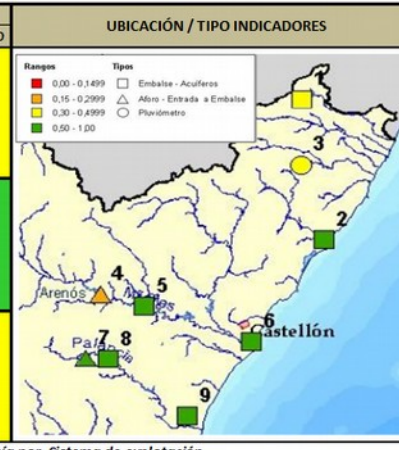

Respecte al balanç hídric del sòl, AEMET ofereix la situació d'humitat del sòl, referit al % d'aigua disponible per a les plantes, en la capa superficial i en profunditat, aquest últim referit a profunditat de les arrels. Les pluges del mes de setembre han millorat el balanç d'aigua en el sòl, que se situen a final de mes en un 80-100 % en la capa superficial (lleugerament inferior a la costa) i també superior al 98 % en les capes profundes per a la major part de la província.

Fuente : AEMET (Boletín Hidrico Nacional)

Quant als escenaris de la sequera hidrològica, la Confederació Hidrogràfica del Xúquer mostra que els indicadors han millorat respecte al mes anterior, i han passat la pitjor zona, Sénia-el Maestrat, de la situació d'*alerta* a la de *prealerta* i quasi en situació de *normalitat*, s'ha mantingut en *prealerta* la zona de Palància-les Valls, amb millors indicadors que l'anterior, i que segueix en situació de *normalitat* la zona de Millars-la Plana de Castelló.

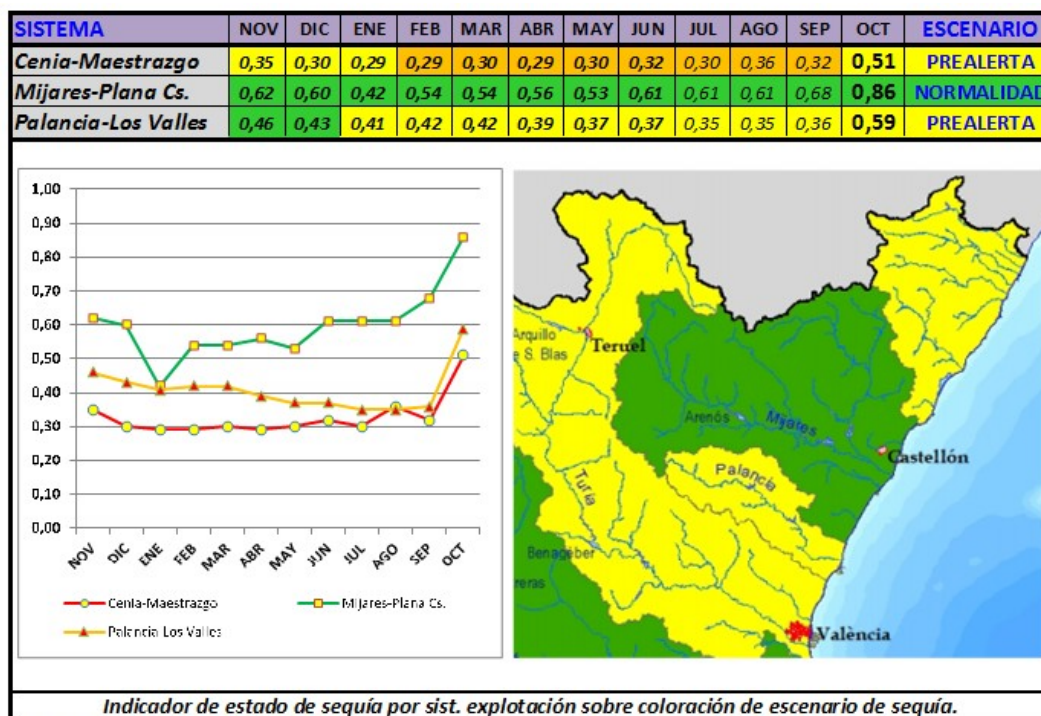
Cód	Zona / Indicador	Sist.	M. ANTERIOR		31/10/2018		ESCENARIO	UBICACIÓN / TIPO INDICADORES
			(1)	(2)	(1)	(2)		
1	Recursos superficiales del sistema del río Cenia Volumen mensual embalse de Ulldécona	Cenia - Maestrazgo	0,01		0,44		PREALERTA	
2	Recursos subterráneos franja costera Cenia-Maestrazgo Piezómetro 08.11.004 Cabanes		0,47	0,32	0,50	0,51		
3	Recursos superficiales Interior CeniaMaestrazgo Pluviómetros areales Zona Interior C-M		0,28		0,68			
4	Recursos alto y medio Mijares Entradas a Arenós.	Mijares - Plana Castellón	0,45		0,71		NORMALIDAD	
5	Recursos superficiales regulados por Arenós y Schar Volumen embalsado en Arenós y Schar		0,64	0,68	0,91	0,86		
6	Recursos subterráneos Plana de Castellón Piezómetro 08.12.017 Xilxes/Chilches		0,94		0,90			
7	Recursos alto Palancia Entradas al Regajo	Palancia - Los Valles	0,25		0,51		PREALERTA	
8	Recursos superficiales regulados por el Regajo Volumen embalsado en el Regajo		0,36	0,36	0,77	0,59		
9	Recursos subterráneos Plana de Sagunto Piezómetro 08.21.005 Sagunto		0,48		0,42			

Valores (1) Índice de estado a escala de Zona - (2) Indicador de estado de sequía por Sistema de explotación.

Fuente : Informe de seguimiento de indicadores de sequía en el ámbito territorial de la Confederación.

En el quadre anterior es detalla la situació a final de mes, per zona i sistema, amb indicació del tipus i la ubicació dels indicadors.

En el quadre següent es pot observar l'evolució dels índexs durant l'últim any.

Fuente: Informe de seguimiento de indicadores de sequía en el ámbito territorial de la Confederación.

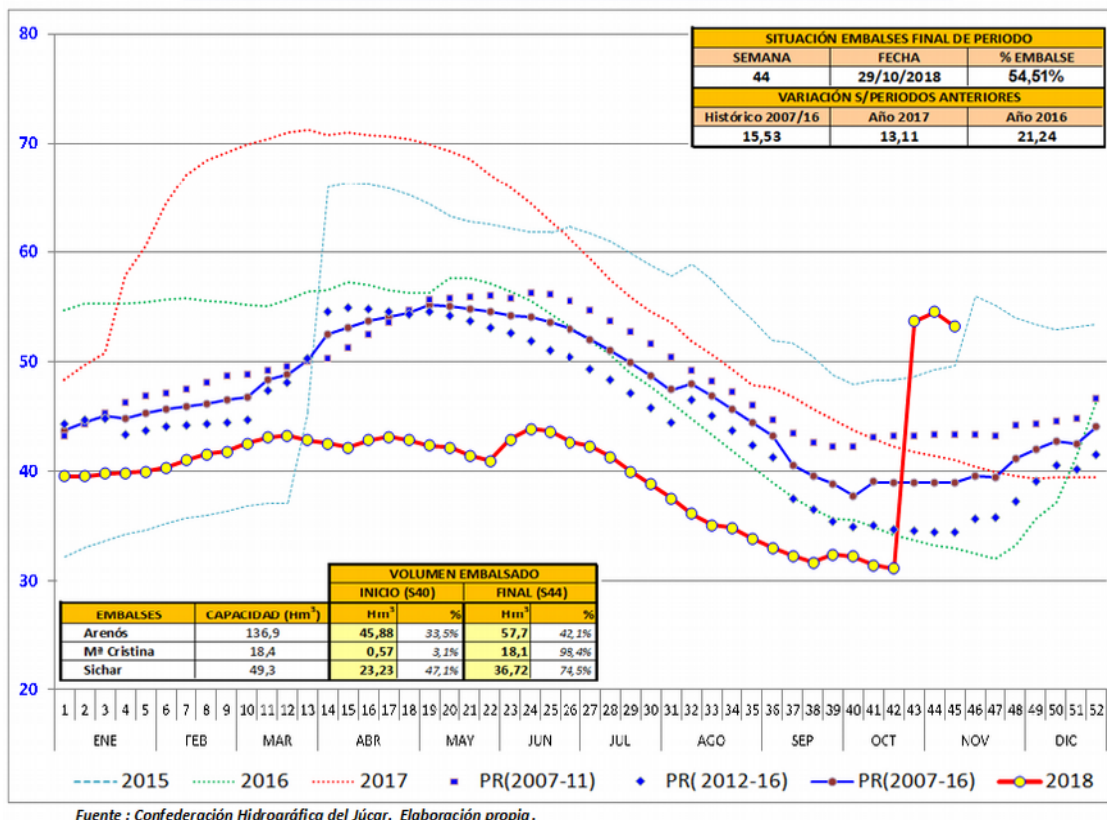
Els índexs que es mantienien estables des de fa 10 mesos han millorat durant els últims dos, i s'ha mantingut com a millor la zona de Millars-la Plana de Castelló, i en situació similar les altres dues zones.

1.5. Reserves hídriques

Els valors d'aigua embassada a la província han augmentat amb les pluges del mes d'octubre, que s'ha situat en el 54,5 % a final de mes, i s'ha col·locat per damunt dels valors històrics i dels dos anys anteriors per primera vegada l'any 2018.

Situació excepcional dels principals embassaments de la província, Sitjar (74 %), Arenoso (42 %) i el pantà de Maria Cristina pràcticament ple (98 %) quan a final del mes passat estava pràcticament buit, a un 3 % de la capacitat.

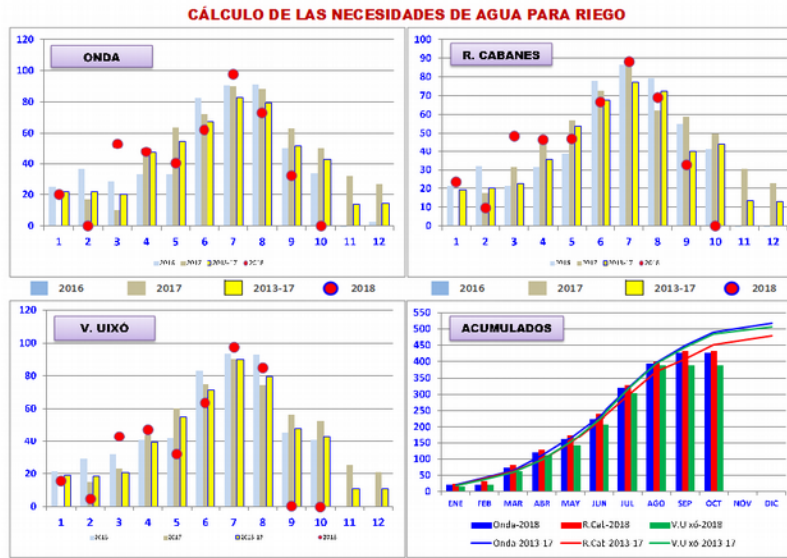
PORCENTAJE DE AGUA EMBALSADA - PROVINCIA DE CASTELLÓN

1.6. Necessitats aigua reg

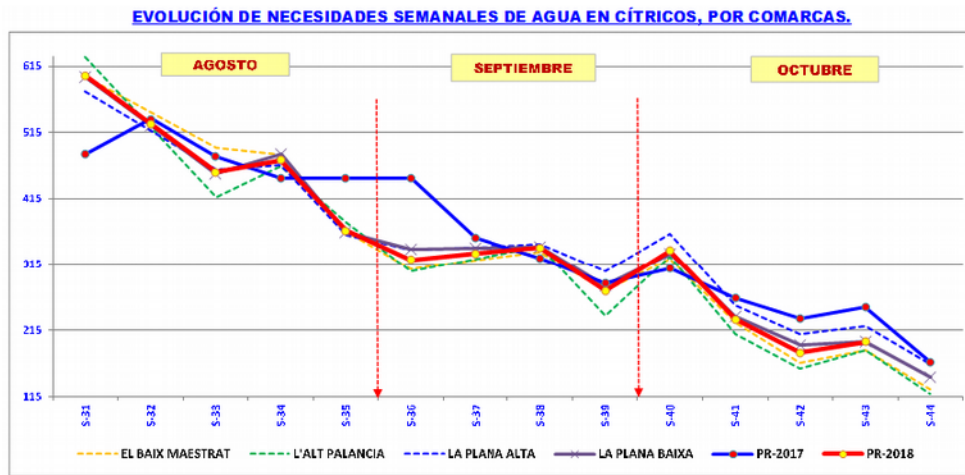
Amb les dades obtingudes de la web de l'IVIA hem calculat, de manera orientativa i per a comparar diferències entre consums mensuals, les necessitats de reg en el cultiu de mandariner en tres estacions de la província: Onda, Ribera de Cabanes i la Vall d'Uixó.

En el quadre següent es pot observar que per a les tres estacions objecte d'estudi les necessitats han sigut nul·les, per la qual cosa els valors acumulats de l'any se situen molt per davall de la mitjana, això gràcies a les precipitacions dels dos últims mesos i a l'evapotranspiració més baixa.

Elaboración propia. Datos IVIA (SIAR). Cálculos para mandarino.

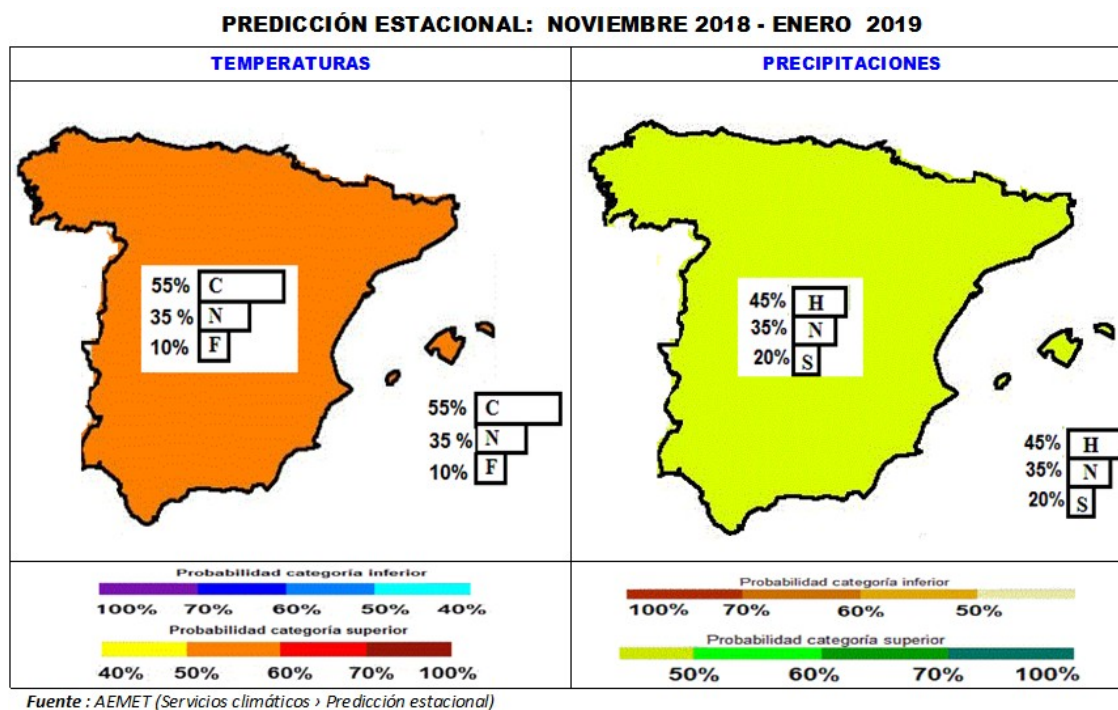
En el gràfic següent es pot seguir l'evolució setmanal de les necessitats per a cítrics, per comarques, en l'últim trimestre.

Elaboración propia. Datos IVIA (SIAR).

1.7. Previsions climàtiques

Segons informació de l'Agència Estatal de Meteorologia, les previsions de temperatures i precipitacions per als pròxims tres mesos són:

Per a la província de Castelló i per al període novembre 2018-gener de 2019, hi ha més probabilitat que la **temperatura** i la **precipitació** es troben en el tercil superior.

1.8. Incidències climàtiques

Les importants pluges caigudes l'octubre a la província han sigut, amb caràcter general, bones per a la major part dels cultius, ja que van posar fi a l'escassetat de precipitacions que se succeïen a la província durant els últims anys i ha permés augmentar la capacitat dels embassaments i asseguraven el reg de la pròxima campanya.

Cal indicar que han millorat les reserves a les zones de secà, que permeten humitat suficient per a la realització de les labors de font dels cultius de tardor-hivern. També han sigut positives per als cultius llenyosos de secà, que ja estaven pràcticament recollits, o en els casos que no, com l'olivar (un poc de garrofera i avellaner), malgrat haver tirat un cert volum de fruita, les pluges també han sigut positives per als arbres.

En el regadiu, on no ha fet mal directe, les pluges també han sigut molt positives per als cultius. En els cítrics, la Clemenules encara estava verda i les pluges han permés aconseguir-hi més calibre.

Per contra, el problema ha estat, d'una banda, als camps pròxims als torrents on aquests s'han desbordat i l'aigua s'ha emportat terra i plantes o, contràriament, en què ha depositat llocs que han desbaratat les hortalisses de fulla, especialment les de fulla com els encisams i les cols. D'una altra banda, a les zones planes, on s'ha acumulat aigua durant diversos dies, s'han produït danys per podriments de plantes. En el cas de cítrics, les esguitades de la zona baixa de l'arbre, o la pujada del nivell de l'aigua fins a les fulles, han pogut produir danys d'aigües i altres podridures.

També s'han produït danys a les infraestructures agràries, i els camins han sigut els més afectats, seguit de les infraestructures de reg, especialment les gomes de reg per desplaçament i obturació de l'aigua i el llot. Com que la pluja ha sigut generalitzada en tota la província, les zones amb pendents han sigut les més afectades i també les zones de més precipitació, des d'Orpesa fins a Vinaròs, i cap a l'interior, fins a les Coves de Vinromà i Cervera del Maestre.

2. SITUACIÓ DE CULTIUS I BESTIAR

Herbacs extensius

Cereals de tardor/hivern

A diferència de l'any passat, les pluges que se succeeixen des del final de l'estiu han permés humitat suficient per a preparar els camps per a la sembra, encara que l'excés ha impedit i ha retardat les labors de sembra.

Ferratgers

Finalitzada la campanya a la zona d'interior, s'han mantingut aprofitaments d'alfals a la costa.

Arròs

A final del mes de setembre es va iniciar la recol·lecció de la varietat J. Sendra a Xilxes, i es va allargar la primera setmana d'octubre.

El rendiment ha sigut bo en les dues varietats cultivades, bomba i J. Sendra, encara que en aquesta última els rendiments han sigut lleugerament inferiors als de l'any passat a causa de les inclemències meteorològiques (fred) en el moment de la sembra.

No s'han produït cremes de palla, que tampoc ha sigut possible recol·lectar/retirar, a causa de la freqüència i la intensitat de les pluges en aquestes dates. En aquests moments els camps romanen anegats.

Camps d'arròs recol·lectats (setembre/octubre) i inundats a la Llosa i Xilxes. Foto final d'octubre.

Hortalisses

L'inici de la tardor era bo per a les hortalisses, amb temperatures moderades i pluges freqüents, s'allargaven els cultius típics de l'estiu (tomaca, pimentó, albergina, carabasseta, ...) fins que els dies 18 i 19 es va produir l'episodi de gota freda que va suposar el final dels cultius d'estiu i, en el cas dels de tardor/hivern, per als no afectats directament per les aigües, en va suposar una certa aturada productiva. Les pluges van ser bones, en general, però van afectar les hortalisses de fulla, com les cols i les coliflors i els encisams i les escaroles. Les carabasses estaven tallades i apilades a peu de solc, pràcticament s'havien recol·lectat i transportat a magatzem a l'inici del mes d'octubre, per la qual cosa l'afecció ha sigut mínima.

En cols i coliflors ja ens trobàvem en plena producció durant els primers cicles de cultius, i la planta es trobava en tots els estadis. En les plantacions amb capces ja formades on va haver-hi inundació i arrossegament de llots, el mal ha sigut important. En les plantacions més joves, les pluges a penes han produït mal, excepte en casos d'arrossegament directe de les plantes als marges de les parcel·les. Encara que la superfície de cultiu és limitada, les plantacions de col xinesa s'han vist molt afectades per aquestes aigües.

Camps de cols en diferents fases de desenvolupament de cultiu. Benicarló.

Plantació de col xinesa a Peníscola a final de setembre (prèvia a les pluges)

i vista de plantes afectades per les pluges i el llot d'octubre.

Els danys en cols en fase de màxim desenvolupament (pròximes a la recol·lecció) han sigut de dos tipus. D'una banda, el llot que ha envoltat les capes superficials de la planta; d'altra, la humitat ha suposat la presència de fongs en la part interior de la pella.

Col de cabdell a punt de recol·lectar-se afectada per les inundacions de mitjan octubre. Fulles exteriors amb fang i interiors amb punts de fongs.

Per a l'encisam i l'escarola, val allò que s'ha dit per als cultius anteriors, les escaroles han resistit millor les aigües que els encisams, que s'han vist més afectades per ser més sensibles, especialment l'encisam meravella en què s'ha deteriorat la planta jove i la que estava llesta per a la recol·lecció.

S'han pogut aprofitar les plantes amb menys efectes de llot en les fulles.

Plantació d'encisams a Benicarló. En primer pla, tipus meravella amb problemes de desenvolupament degut a les pluges.

Plantació d'escarola arrossada a Benicarló, que es recol·lecta, amb processament a la mateixa finca.

Respecte a les plantacions de tomaca, pimentó i albergina, a l'aire lliure, van finalitzar cicle i els camps s'han desmuntat i s'han llaurat per a iniciar nous cicles productius.

En relació a la carabasseta i el cogombre, el cultiu a l'aire lliure ja havia finalitzat el mes de setembre, i es van mantindre plantacions en hivernacle.

Plantació de carabasseta d'hivernacle en plena producció i a la dreta, en la mateixa explotació, plantació de cogombre ja finalitzada. La Vall d'Alba.

Respecte al cultiu de carxofa, al començament de mes s'iniciava la producció de les varietats híbrides més primerenques, amb producte escàs.

La varietat blanca de Tudela es trobava en fase de creixement vegetatiu i de formació de primers capítols quan es van produir les precipitacions intenses els dies 18 i 19, per la qual cosa aquestes no van produir mals directes en la producció. La intensitat de la pluja va afectar les plantacions més joves, que els va produir aixafament i retard en el creixement, i en casos aïllats es va produir mal en la plantació, a les zones confrontants a barrancs i a les ribes de les parcel·les.

Plantació de carxofa a Benicarló, detall de fruits i de talls previs.

El fesol cultivat a l'aire lliure, ja en els últims cicles de l'any, es va veure un poc afectat per les pluges intenses, que li va produir defoliació per tindre fulla ampla i fràgil.

En hivernacle, les pluges no han afectat directament la producció, però sí que s'ha notat un cert retard en l'entrada en producció de l'últim cicle degut, possiblement, a la multitud de dies ennuvolats i a la baixada de les temperatures.

Plantació de fesols en hivernacle a final d'octubre, amb retard en l'inici de producció.

Ceba. Evolucionen les plantacions de ceba bavosa per a producció com la ceba tendra i també es realitzen noves plantacions, encara que les pluges retarden aquesta operació.

A l'esquerra, plantació de ceba a Benicarló; a la dreta, planter de ceba que espera la seua plantació a causa de l'excés d'humitat després de pluges.

També s'hi veuen altres productes hortícoles com el porro, l'api, amb superfícies reduïdes però bons rendiments, el fenoll, també amb superfícies molt reduïdes i plantacions no habituals.

A l'esquerra, plantació de fenoll; a la dreta, de porros, les dues a Benicarló.

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Agricultura,
Medi Ambient, Canvi Climàtic
i Desenvolupament Rural

SOTSSECRETARIA

Plantació d'api a Peníscola.

Cítrics

Finalitzada la recol·lecció de les varietats extraprimerenques, amb poca presència a la província, que han mostrat alguns calibres baixos i una certa escassetat de suc, amb un final de campanya de recol·lecció lenta a causa dels problemes esmentats.

Durant el mes s'inicia la recol·lecció de la fruita primerenca: Oronules, Marisol i arrufatina. Recol·lecció lenta a causa de baixa demanda del mercat, agreujat pels problemes de falta de calibre, però que han eixit al mercat i lentament s'han buidat els camps.

*Oronules a la Magdalena (Castelló) la primera setmana d'octubre.
A la dreta, arrufatines a Vila-real, en les mateixes dates, amb bon calibre i suc.*

Al Baix Maestrat, a l'esquerra, València Late i a la dreta, Clemenules, primeria d'octubre.

A mitjan mes van arribar les fortes pluges, que llevat de casos puntuals de les varietats en recol·lecció o que han patit danys directes per arrossegaments, les van rebre molt bé els arbres que, fins i tot, indicaven un augment de calibre per a la Clemenules i altres varietats de mitja estació, pròximes a la recol·lecció, però que encara estaven verdes a causa d'un retard de deu dies aproximadament. Per als arbres carregats, amb fruita madura i pròxima al sòl, el risc d'aigualit va resultar alt i es van veure camps afectats. A conseqüència d'aquests fenòmens i de la previsió de pluges durant les setmanes següents, en la segona meitat de mes es va procedir a la realització de tractaments fúngics per a la pell. En qualsevol cas, en aquestes dates no va saltar l'alarma de "pixat", ja que la fruita es trobava verda i resistent a la humitat.

Clemenules a Almenara molt afectada per les pluges d'octubre. Foto a principi de novembre.

A final de mes s'inicia la recol·lecció de navelina a les zones més primerenques. N'hi ha una bona producció, que també manté uns dies de retard en la maduració com ocorre en les mandarines. Les pluges torrencials del dia 20 al nord de la província, amb inundació i estancament d'aigua als camps, va provocar uns mals d'aigualit que podrien afectar un 5 % de la fruita, màximament en els camps amb molta collita i que van afectar la part inferior de l'arbratge.

Navelina a Vinaròs, les branques carregades amb fruits pròxims al sòl es podreixen.

Olivar

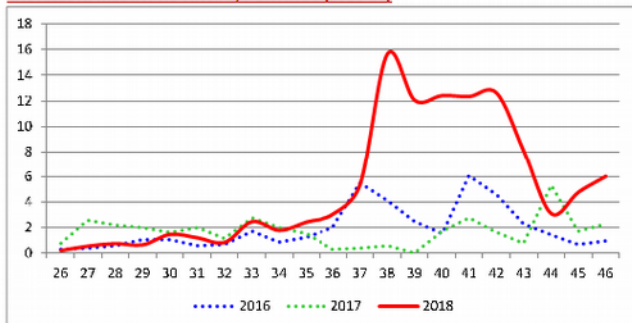
Durant l'última setmana d'octubre han obert totes les almàsseres de la província i s'ha iniciat el gruix de la campanya de recol·lecció.

Es confirma l'estimació inicial de baixa collita per a aquesta campanya, sobre un terç de la producció de la passada, a causa dels problemes ja esmentats en l'informe del mes anterior (alternança de producció, sequera i inclemències meteorològiques en floració).

L'“explosió” de mosca de l'olivera (*Bactrocera*) sorgida a meitat del mes de setembre s'ha reduït lleugerament, però s'ha mantingut alta durant el mes d'octubre, qüestió que afectarà la qualitat de la poca collita que hi ha en aquesta campanya.

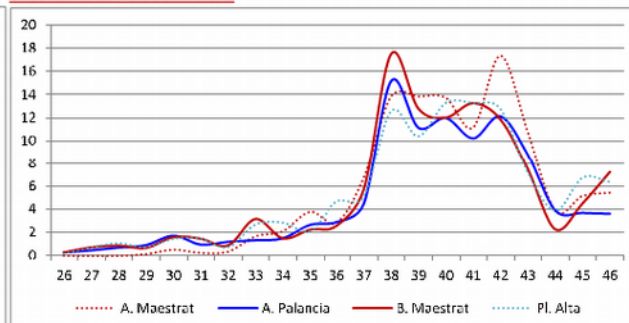
SEGUIMIENTO MOSCA OLIVO

CASTELLON. MEDIA PROVINCIAL, POR AÑOS (2016-18)

Fuente: Red de monitorización mosca del olivo (*Bactrocera oleae*) Cons. Agricultura.

VALORES 2018 POR COMARCAS

Eje X: semanas - Eje Y: MTD: Moscas/Trampa/Día

Les pluges de meitat d'octubre han tirat fruits al sòl, i s'ha perdut part de la collita a causa d'arrossegaments o impossibilitat de recol·lecció. Malgrat la xicoteta pèrdua de collita, les pluges són molt beneficioses per a un cultiu com l'olivera, que estava molt afectada per la sequera.

Olivar de regadiu a Almenara. Al contrari del que ocorre en secà, ací es mantenen rendiments normals.

Ametler

Finalitzada la recol·lecció de l'escassa collita en mesos anteriors, l'arbre comença la parada vegetativa. Es continua amb la realització de les labors del sòl i de poda, sempre que les pluges, que també resulten molt beneficioses, ho permeten.

Avellaner

En avellaner s'està duent a terme la segona passada de recol·lecció, encara que en alguns camps es desisteix de realitzar-la a causa de l'escassa collita. S'ha iniciat la caiguda de les fulles i se'n manté la floració masculina.

Garrofera

Pràcticament finalitzada la recol·lecció de la garrofa a causa de l'alt valor comercial i la disponibilitat de temps que té en les explotacions de secà degut a l'avançament en la recol·lecció de l'ametla.

Es fan labors de manteniment de camps i continua amb normalitat la floració i el quallat de baines.

Floració de garrofera, flors hermafrodites, flors quallades i baines que inicien el creixement.

Vinya

Finalitzada la verema durant els primers dies d'octubre, amb la recol·lecció de les varietats més tardanes monestrell i cabernet sauvignon.

La collita ha sigut bona i les incidències han sorgit amb les pluges en el moment de la recol·lecció, que ha retardat la recol·lecció d'alguns camps. No obstant això, aquestes varietats tardanes estaven ja recol·lectades en el moment de les fortes pluges de meitat de mes.

Monestrell en espatlera a la Barona (la Vall d'Alba) durant la primeria d'octubre.

Caqui

Es procedeix a la recol·lecció durant el mes, encara que problemes de mercat han fet que molts camps no s'hagen recol·lectat a final de mes, amb el risc de pèrdua de fruita.

Plantacions de caquis a Almenara a final d'octubre. Sense recol·lectar i acabada de recol·lectar.

Després de la irregular campanya comercial de l'any anterior, alguns camps comencen a arrancar-se per falta de viabilitat.

Magraner

També s'ha recol·lectat durant el mes d'octubre, en alguns casos amb fruits afectats per les pluges.

Alvocat

Durant els dos últims anys s'han realitzat moltes plantacions que encara no han entrat en producció. S'utilitzen la varietat de recol·lecció primerenca Hass (desembre/març) i la de recol·lecció més tardana Lamb Hass (abril/juliol).

Plantacions de dos anys a Almenara i a la Magdalena (Castelló).

En les poques que ja en produeixen, la recol·lecció no ha començat.

BESTIAR

Les pluges caigudes entre els mesos d'agost i octubre han normalitzat la situació del proveïment d'aigua i de les pastures, i no han sigut necessàries les aportacions extraordinàries d'aigua/alimentació per al bestiar en règim extensiu.

AGROSEGURO: PLAN 2018				AGROSEGURO: PLAN 2017												
COMARCA	2018			2017			2018									
	Oct	Nov	Dic	Oct	Nov	Dic	Ene	Feb	Mar	Abr	May	Jun				
1.- ALTO MAESTRAZGO				4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2.- BAJO MAESTRAZGO				4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
3.- LLANOS CENTRALES				0	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
4.- PENYAGOLOSA				0	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5.- LITORAL NORTE	0	0	0	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
6.- LA PLANA				0	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
7.- PALANCIA				2	4	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

  Por encima de la media
  Entre la media y el extremo 1
  Entre 1,2
  Entre 2,4
  Sin cobertura
  Sin datos

Fuente: <http://agroseguro.es/atencion-al-diente/consultas-de-rendimientos-indices-y-otras-medidas/consulta-indices-vegetacion-seguras-por-teledeteccion>

L'evolució de la situació dels índexs de vegetació NDVI que amb àmbit decennal publica mensualment AGROSEGURO mostra una recuperació total d'aquests en totes les comarques, amb

una situació superior a la mitjana per a totes les comarques, excepte al litoral nord que mostra normalitat, situació diametralment oposada als valors d'octubre (i de novembre i desembre de 2017), que mostraven una situació de sequera intensa, situació que sembla haver tingut fi després del trimestre plujós.

3. INFORMES DE DANYS I SEQUERA

A continuació es detalla una primera valoració de l'efecte de les pluges registrades:

Els Ports-Morella:

Les pluges caigudes durant els últims mesos han sigut molt positives per al sòl i els cultius. Han permés recarregar els aqüífers i han assegurat el proveïment d'aigua en la ramaderia extensiva, així com la recuperació definitiva de la producció de pastures i els cultius de lleguminoses extensives de tres anys de durada sobre el terreny.

La Plana de Vinaròs:

Hortalisses: les pluges han incidit en el cultiu de cols (col, coliflor i bròcoli) i encisams, així com en el de carxofes, si bé en aquestes últimes es formen els capítols i els danys de la planta repercutirien en la primera recollida de collita, per la qual cosa caldrà esperar a veure'n l'evolució.

Llenyosos de secà: en principi, s'ha detectat afecció en l'olivera per caiguda de fruit de l'arbre, així com alguns danys en la collita de garrofa, en alguna zona molt puntuals on estava pendent de recol·lectar perquè l'aigua va arrossegar-ne les baines. En general, la collita de garrofa estava pràcticament recollida.

Cítrics: s'ha produït embassada en camps, per la qual cosa caldrà esperar uns 15-20 dies per a valorar els mals i veure afecció de *phytophthora* i uns altres efectes per asfíxia radicular.

Infraestructures: s'han observat danys en estructures agràries i infraestructures (camins, murs, arrossegaments de terres en parcel·les, gomes de degotadors, etc.) a Vinaròs, Benicarló i zones confrontants on les pluges van ser molt intenses.

El Maestrat-la Vall d'Alba:

Les precipitacions, en general, han sigut beneficioses per a la majoria de cultius, si bé s'observen danys d'una certa rellevància en zones pròximes a cursos d'aigua que han ocasionat el desbordament d'aquests (cultius hortícoles i infraestructures) que es detallen a continuació:

Hortalisses: les pluges han danyat unes 20 ha a Montalba (la Vall d'Alba), per desbordament del barranc de Cabanes, que ha destruït les plantacions de cols, fesols, encisams, escaroles i porros.

Infraestructures: l'eixida d'aquest barranc també ha provocat danys en les infraestructures de reg, les xarxes de canonades, l'embassament de PVC i el capçal de reg, així com danys en els plàstics d'hivernacles (2 ha).

L'Alcalatén-l'Alt Millars:

Infraestructures: de la mateixa manera, s'han vist danys en infraestructures: assuts trencats, séquies enrunades, trams de camins pròxims a rius i passos que han desaparegut, així com camins agrícoles i forestals que també s'han vist afectats, i també allaus en les parets de maçoneria d'alguns bancals. Als municipis de Ludiente, Vilahermosa del Río ens han informat de la deterioració d'alguns guals a nivell del riu que s'han obstruït i que caldrà formigonar, així com destrosses en uns 20 quilòmetres de pistes.

La Plana Alta-Vila-real:

Cítrics: encara és ràpid per a detectar possibles mals d'aigües, sobretot en les falques dels arbres, encara que no es preveu que siguen significatius perquè no s'ha estancat l'aigua als horts.

Infraestructures: hi ha danys generalitzats en camins, que indiquen que els ajuntaments de Vila-real i Onda n'estan realitzant informes.

La Plana Baixa:

Infraestructures: hi ha danys en camins, regs, murs i arrossegaments de terra. En explotacions agrícoles hi ha desplaçament de les gomes de degoteig, en algun cas problemes en les preses d'aigua, caigudes de murs, arrossegament de terra i acumulació de terra i restolls.

Encara que els mals s'han produït en zones puntuals en els diferents termes municipals, cal assenyalar que a la Vall d'Uixó s'han detectat més danys a la zona de Garrut, Montalar, Corral Blanc, la Llecuna i el pla del Pinar. Allí conflueixen diferents barrancs.

L'Alt Palància:

Infraestructures: s'han observat despreniments de parets de pedra seca en parcel·les amargenades de manera puntual i erosió de sòl amb formació de regalls. La xarxa de camins agrícoles ha resultat afectada per despreniments.

El Baix Maestrat-Sant Mateu:

Llenyosos de secà: en principi s'ha detectat afecció en l'olivera i s'estima que el 5-10 % de collita no es podrà recol·lectar.

Infraestructures: s'han produït arrossegaments de terres, camins, marges, ..., i és el nivell d'afecció proporcional a l'orografia del terreny.

Secció d'Estudis Agraris – Castelló.

Novembre de 2018